

toliko več denarja v obliki višjega davka! To je pravi pomen besed »država (banovina) naj da!« In to si zapomnite.

Odgovor kmeta: »Kmetškemu listu« hvala za tak pouk! Samo tega naj ne misli, da smo mi kmetje tako nevedni, da bi ne znali, kaj je občina, banovina in država. Mi to dobro vemo. Znamo tudi, da so davki potrebni povsod: v občini, banovini in državi. Vemo pa tudi, da je namen občine, banovine, kakor države, da podpira in pospešuje interese, koristi in blaginjo ljudstva. Ako bi »Kmetški list« na to pozabil, pa ga bomo poučili.

*

Slike iz vojne na vzhodu.

Japonci pošiljajo vedno nova vojaška ojačenja v Šangaj. Že to dejstvo dokazuje, kako so se Japonci uračunali pri ocenitvi kitajske oborožene sile. Mislili so, da bo treba poslati samo nekaj vojnih ladij, ki bodo izkrcale par stotin mornariških vojakov ter izstrelile nekaj strelcev, pa se bodo Kitajci udali in se razpršili na vse kraje. Pa so se Japonci v svojem računu urezali. Njihovi napadi in naskoki so bili vsi odbiti. Moč obrambnih kitajskih čet dnevno raste. Tudi Japonci dobivajo nova ojačenja. Iz Tokia — japonskega glavnega mesta — obljublajo, odnosno pretijo še z obširnejšimi ojačenji, česar pa se Kitajci nikakor ne plašijo. Japonci so postavili ultimatum = zadnje zahtevo, v kateri med drugimi zahtevajo, da se mora kitajska armada umakniti iz Šangaja v oddaljo 30 km od mesta, da mora prenehati bojkot japonskega blaga itd. Kitajci pa so odgovorili: Kaj takega more dovoliti samo popolnoma premagana vojska, mi pa še dolgo nismo in ne bomo premagani. Medtem se Zveza narodov trudi, da bi odvrnila Japonce od nadaljnjih vojnih podvzetij, ter je v tem smislu Japonski poslala v resnobnih besedah sestavljeno spomenico. Ta pa je v Tokiu rodila uspeh, da je še bolj podžgala osvajaalne pohlepe japonskega nacionalizma. Japonski listi pretijo Angliji, ki jo smatrajo za povzročiteljico tega poziva Zveze narodov, da bodo japonske ladje začele bombardirati pristanišče Singapore — na najjužnejši točki Vzhodne Indije severno-zapadno od Avstralije — ki je v angleških rokah. Nacionalistični in militaristični krogi v Japonski se niti najmanj ne pomišljajo zanetiti, ako treba, požar svetovne vojne. Poleg Zveze narodov se tudi trudijo zastopniki velesil, da bi poravnali kitajsko-japonski spor, ki bi mogel postati nevaren za svetovni mir.

Ženski bataljon smrti.

Med Kitajci se do zadnjega časa ni mogla uživeti narodnostna ideja. Sunjatsen je dvignil med Kitajci idejo republike na osnovi narodnostne misli. Sunjatsenove ideje so sicer prodrle med kitajsko razumnostjo, med širje kroge prebivalstva pa niso mogle prodrati. Sunjatsen, ta veliki kitajski narodnostni idealist, je prerano umrl, da bi mogla njegova agitacija doseči širnejši uspeh med ljudstvom. Japonci pa so dosegli to,

POMANJKANJE SPANJA

je največkrat posledica nervoznega stanja. — Stalno negovanje telesa s Fellerjevim blagodišečim Elsafuidom, tem skozi 35 let preizkušeni domači sredstvom in kozmetikom, pomaga vedno. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina.

Česar niso želeli: vzbudili so kitajski nacionalizem (narodnostno prepričanje). Osobito mladina je zagorela v ljubezni do kitajske domovine. Ta ljubezen je spravila na noge ne samo moške, marveč tudi žensko mladino. Zlasti študentinje so sam ogenj za obrambo domovine. Nedavno se je po šangajskih ulicah na kitajskem ozemlju nudil take zanimivi prizor: Skozi ulice so marširale napadalne čete »ženskega bataljona smrti«. Oblečene so bile v sive uniforme, na glavi sive kape, okoli nog gamaše. Bile so to povečini študentinje. Niso hotele na bojišče kot usmiljenke, marveč v uloci vojakov. Zato so morale žrtvovati svoj kraj, svoje lepe dolge lasse. Pa niso pomišljale niti za hip, marveč so jih radevolje položile na žrtvenik domovine. Kakšno navdušenje zdaj prešinja kitajsko mladino, se jasno vidi iz ustvaritve »ženskih bataljonov smrti«.

Izjava kitajskega generala.

Nek časnikar je obiskal kitajskega generala Vonga, ki je dobil vojaško izobrazbo v Evropi. General Vong sedaj poveljuje kitajski brigadi, ki brani Vusung. Na vprašanje časnikarjevo, kaj mislijo Kitajci storiti z Vusungom, ali ga bodo branili ali pa ga pustili, da pade Japoncem v roke, je odgovoril kitajski general in z njim njegovi oficirji: »Ne! Pripravljeni smo ga braniti do poslednjega moža!« Na nadaljnje časnikarjevo vprašanje, ali bo to mogoče, so Kitajci odgovorili: »Naša pehota je boljša nego japonska, Japonci pa imajo boljše artilerijo. Tudi njihovo letalstvo jim daje nadmoč nad nami.«

Japonski študenti proti vojni.

Umor, izvršen na japonskem finančnem ministru Inouyes, je bil političen ter je vzbudil precejšnje razburjenje. Sredi tega razburjenja stojijo japonski vseučilišni dijaki. Zbrali so se na vseučilišču ter imeli govore zoper vojno. Med ljudi so delili letake z napisom: »Proč z imperialistično (osvajalno) vojno!« Potem so napravili obhod po ulicah ter hoteli iti na kraj, kjer je bil finančni minister umorjen. Policija pa je to preprečila. Dvajset voditeljev demonstrirajočih študentov so zaprli.

Katoliški duhovnik rešuje otroke, bolnike in siromake.

Poročali smo že v zadnji številki o tem, kako je katoliški duhovnik pater Jacquinet izposloval pri japonskem admiralu Nomuriju štiriurno premirje, da reši iz šangajskega predmestja Čapeja starce, bolnike, žene in otroke. Pater Jacquinet je jezuit, ki sedaj deluje kot misijonar na Kitajskem. V svetovni vojni je tudi on moral na bojišče ter je pri Verdunu izgubil levo roko. Kot misijonar na Kitajskem je bil še do nedavna

župnik cerkve Jezusove v Honkevu, ki je japonsko predmestje Šangaja. Kljub bojem je izvrševal svoje dušnopastirske posle ter obiskoval svoje vernike na njihovih bornih domovih. Njegov glas so poznali ter mu odpirali skrbno zaprta vrata. Pri svojem iskanju po Čapeju je našel petero otročičkov, vseh preplašenih, lačnih in premrazenih, stisnjenih v kotu napol porušene kočice; najstarejši je bil star šele 11 let. Našel je več ranjencev, ki se niso mogli premakniti z mesta, kjer so bili ranjeni. Našel je več starčkov, ki so bili pozabljeni in od sveta zapuščeni. In ti otroci, bolniki, ranjenci in starci so dva tedna tičali med dvema frontoma, izpostavljeni mrazu, gladi in topovskemu ognju. V srce so se mu smilili ti zapuščeni bedniki in siromaki in zato je šel; kakor rečeno, k japonskemu admiralu, da zaprosi za premirje. Ko je bilo premirje dovoljeno, je p. Jacquinet s svojimi spremljevalci se vrnil izza japonskih barikad, obdanih z žičnimi ovirami. Odšel je takoj v ufico siromaštva. Prestopil je prag borne kočice; zelo star Kitajec, ki je na bradi imel samo še par umazano sivih dlak, je ležal na golih tleh. Niti besede ni izpregovoril, ko so ga bolničarji odnesli. — Na prostoru med sovražnimi jarki se je nenadoma zbrala množica ljudi. Preplašeni, umazani in gladni so se prikazali iz skrivališč, plaho so stopili na svetlo. Ko so jim razglasili, da bodo lahko odšli v zaledje, niso tega najprej hoteli verjeti, potem pa so planili nazaj v svoja skrivališča in natovorili svoje borne stvari. Žalostna karavana se je premikala skozi rove, japonski vojaki so vsakega dobro preiskali. Na tisoče starčkov, žena in otrok je zapustilo svoja bivališča, kitajski rdeči križ, ki ga vodijo usmiljenke, jih je sprejel v svoje varstvo. V štirih urah so izpraznili ta prostor med dvema bojnima črtama, pafer je odšel v cerkev in se s nabožno molitvijo zahvalil Bogu za rešitev bednih in zatiranih. Med tem pa so že topovi in strojne puške pričele svojo tužno pesem.

*

Španski framasoni in socialisti vladajo Španijo tako, da jo tirajo v nered in propad. Izgon jezuitov je bil čin, ki državi nikakor ni v prid. Jezuitje so na izvršten način vzgajali mladino in bo nemogoče jim najti nadomestila. Zaprte jezuitske šole pomenjajo veliko izgubo za špansko izobrazbo in kulturo. V Španiji je še veliko število šol, ki so v rokah redovnikov, in to nejezuitov. Ali bodo framasoni in socialisti zahtevali, da se zapro tudi te šole? V teh šolah se sedaj poučuje 60.000 učencev. Prosvetni minister De los Rios — žid, čudno, da niso španski framasoni našli v svojih vrstah za to ministrstvo človeka, ki bi bil vsaj krščansko krščen! — je izjavil, da vlada še dolgo ne bo mogla oskrbeti za teh 60.000 učencev državne šole. Pač pa je ta prosvetni minister odredil, da

se v državnih ljudskih šolah ukine verski pouk ter da se ne sme vršiti, če tudi bi ga starši zahtevali. Pa naj kdo reče, da ti frimasonski, liberalni in socialistični svobodomisleci niso »svobodomiselni«! Njihova svobodoljubnost je zatiranje drugih in najhujše nasilstvo nad vestjo drugih. Isti židovski prosvetni minister je tudi ukazal, da se morajo križi odstraniti iz šol. Bi se bilo zgodilo, ako bi ne bili starši tega prepričani. Ker je prišlo do odločnega odpora katoliškega prebivalstva, je židovsko-liberalno-frimasonska nakana se zaenkrat izjalovila. Tako hoče frimasonsko-socialistična skupina, ki ima sedaj usodo Španije v svojih rokah, izpodkopati med ljudstvom temelje vere. S protiverskimi listi, ki so zadnji čas dobili velik razmah, se širi razuzdanost zlasti med mladino. Tako delajo frimasoni in socialisti po vzoru boljševiške Moskve za komunizem. Ako ne bo vlada krenila na drugo pot, je ojačenje komunističnih in anarhističnih elementov, ki jih Rusija podpira z denarjem, neizogibno. Kako se jih bo potem Španija obranila?

V Španiji izgnani, v Holandiji sprejeti z muziko. Del iz Španije izgnanih jezuitov je s parobrodom dospel v Albek v Holandiji. Velika množica ljudstva je z glasnimi vzkliki pozdravila izgnane jezuite, glasbe so svirale in cvetje se je vsipalo na po krivici preganjane duhovnike. Vlak, ki je potem dalje vozil jezuite, je bil na vsaki postaji slovesno pričakovan; ne samo krščanska društva, marveč tudi oblasti so prišle izgnance pozdraviti. Izgnani jezuiti so se naselili v starem jezuitskem zavodu v Valkenburgu. Katoliški časniki so v posebnih izdajah in s pristranskimi članki pozdravili katoliške redovnike, ki trpijo preganjanje radi svoje zvestobe sv. veri in Cerkvi.

Duhovnik in odvetnik obenem. V mestu Lille na Francoskem se je dogodil slučaj, ki mu ni primere v zgodovini francoskega sodišča. Kazenski zagovornik Robert Staal se je po petletnem delovanju prepričal, da preslabo pozna sveto pismo in krščanske nauke. Vstopil je v bogoslovje in po dovršenem študiju postal duhovnik. Istočasno pa je sodišču sporočil, da bo slejkoprej ostal kazenski zagovornik. Videl je, da pomeni verstvo najbližjo pot do srca zločinca in je temu primerno spopolnil izobrazbo. Lillska odvetniška zbornica je v posebni seji razpravljala o zadevi in naposled sklenila, da lahko izvršuje duhovnik tudi odvetniški poklic. Tudi lillski nadškof kardinal Lyenard je izjavil, da ne bo cerkvena oblast Staalu storila nobenih zaprek. Saj je služba pravici itak blizu službi Bogu. S kardinalovim dovoljenjem bo duhovnik Staal lahko odložil stanovsko obleko in jo nadomestil s predpisanim odvetniškim plaščem, če bo moral nastopiti pri katerikoli razpravi.

Pred smrtjo se spreobrnil. Leta 1925 je za časa preganjanja katoliške Cerkve v Mehiki izstopil iz katoliške vere duhovnik Joaquin de Jesus Perez in ustanovil narodno meksikansko cerkev. Katolikom sovražna vlada je to gibanje podpirala in imenovala Perez za patriarha nove cerkve. Niti med ljudst-

vom niti med duhovništvom ta nova »vera« ni našla pristašev. Patriarh Perez je nedavno umrl. Ko je zbolel, je zaprosil, da mu pošljejo katoliškega duhovnika. Na smrtni postelji je obžaloval svoje dejanje in je poslednja tolažila — prejel od katoliškega duhovnika.

Mehiški nadškof nasilno odpeljan v prognanstvo. Na čuden način je bil izginil nadškof F. O. Jimenez iz Guadalajara. Dva moška, o katerih se je z gotovostjo domnevalo, da sta agenta, poslana iz odelka za notranje zadeve, sta ga na cesti ugrabila in v aeroplanu odpeljala. Duhovnik je znan pod imenom »bojujoči se mehiški škof«, ker se je dolga leta odločno boril proti vladi pri njenih preganjanjih Cerkve. S tem činom se je vlada očitno hotela iznebiti nevarnega nasprotnika. Nadškof je bil že prej večkrat aretiran in enkrat celo že obsojen na smrt. Kmalu po svojem ugrabljenju se je nadškof priglasil v mestu Nogales v Zedinjenih državah na uradu za tužce, ki dopotujejo, ter zaprosil za šestmesečno dovoljenje bivanja v Zedinjenih državah. Časniškim poročevalcem ni hotel dati nikakih pojasnil, a kakor se poluradno doznava, ga je mehiška vlada obsodila na smrt radi njegovega odločnega nastopa proti vladi in njenemu zatiranju Cerkve. Posredoval pa je predsednik Rubio, na kar se je obsodba v toliko izpremenila, da se je moral nadškof izseliti iz dežele v določenem času.

Vaša krivda!

Že dvakrat smo objavili zamudnike, ki jim je dom pogorel, pa niso imeli vplačane naročnine. Seveda jim ni bila zavarovalnina za 1000 Din nič izplačana. — Tudi danes moramo že četrti slučaj objaviti, a na željo prizadetega ne objavljamo imena. — Prosimo, da ne pošiljate nikakih posebnih prošenj za podporo. Kdor je letoletno naročnino vplačal, je zavarovan, kdor ni plačal, ni zavarovan. Vemo, da je težko za denar, toda mi se moramo pogodbe držati. Ne odlašajte torej z vplačilom naročnine!

Zahvala.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. — Podpisani pogorelec se najprej iskreno zahvaljujem upravi »Slov. Gospodarja«, ki mi je takoj po nesreči izplačala obljubljeni podporo 1000 Din. Obenem pa se najtopleje zahvaljujem vsem blagim sosedom, vaščanom in drugim dobrotnikom, ki so mi tako velikodušno z delom in živili priskočili na pomoč. Vsem Bog plati! — Martin Zorec.

Francoska Lavalova vlada je ostala v senatu v manjšini in radi tega je došlo do ostavke. Predsednik republike Doumer je poveril sestavo nove vlade Pain-

leveju, ki pa ni uspel. Nato je prejel mandat za sestavo vlade Tardieu, ki je uspel in je sestavil vlado sredine in desnice. Tardieu je ministrski predsednik in zunanji minister.

Svet Društva narodov je ugodil kitajski zahtevi in je sklical za 3. marec plenarno sejo Društva narodov.

Irska se je izrekla pri volitvah 20. februarja za popolno ločitev od Angleške.

Mandžurija proglašena za cesarstvo. Za cesarja Mandžurije je bil proglašen zadnji kitajski cesar Puji, ki je star 26 let in je živel po odstavitvi na Kitajskem v Mandžuriji 20 let v prognanstvu. Za ministrskega predsednika od Japonske popolnoma odvisne Mandžurije je imenovan general Šangsij.

Krvava bitka za Šanghaj je v polnem teku. Japonci so uničili s topovi trdnjavo Vusung, katero še vedno držijo Kitajci. Uspeh srdite japonske ofenzive je zasedba Kiangvana, sicer se pa Kitajci hrabro branijo.

Smrt znanega duhovnika. Dne 16. februarja je umrl po daljši bolezni v Gornji Radgoni benediktinski kapitulari in oskrbnik admontskih posestev g. Ivan Pavec. Rajni se je rodil leta 1862 v Radomyšlu na Čehoslovaškem in je bil posvečen v mašnika leta 1887. Župnikoval je pri Sv. Juriju v Slov. goricah in dolga leta je pa oskrboval admontska posestva in vinograde krog Gornje Radgone. Bil je vesela, gostoljubna ter obče priljubljena duhovniška duša, kateri ostani ohranjen trajen in hvaležen spomin!

Kmetijska eksportna zadruga. Strokovnjaka-revizorja Lajovic in Zolger sta izvršila revizijo poslovnih knjig te zadruge. Celokupna vplačila na zavarovalninah znašajo 3.600.000 dinarjev. Revizorja sta našla v knjigah zabeleženih 300.000 Din na imena članov načelstva: Kenda, Kristofič in Žunkovič, in sicer na vsakega po 100.000 Din. O teh pravi Kenda, da jih je posodil svojemu svaku, Žunkovič pa, da ima 80.000 Din naloženih v neki hranilnici. Kenda je medtem že položil teh 100.000 Din. Pri preiskavi poslovnih prostorov zadruge na Aleksandrovi cesti so našli v kupu tiskovin zavitek z zneskom 90.000 Din. Iz poslovnih knjig sta revizorja doznala, da je znašala mesečna plača ravnatelja Kende 10.000 Din. Kar se tiče Vzajemne pomoči v Ljubljani, je banska uprava preiskavo o njej izročila državnemu pravdnikstvu. Izvršenih je že bilo več hišnih preiskav in ena aretacija.

Obsodba radi poneverbe. Mariborski mali senat je obsodil dne 19. t. m. bivšega nastavljenca pri mestnem električnem podjetju v Mariboru Franca Marata radi poneverbe 81.586 Din na 3 leta in 30 dni robije, na štiriletno izgubo častnih pravic, na povračilo škode ter sodnih stroškov.

Obsojen cerkveni ropar. Koncem lanskega leta je bil obsojen radi bogznaj